

imeli 80% doklade. To je hotel že lani vpeljati; no letos je „sfretal“. Pa tudi tukaj je že skrajni čas, ker blagajna je tako prazna, da je moral od nekega Vurberžana 20 v. na posodo vzeti, da je plačal organista za oznanilo odborovega sklepa za zvišanje doklad. Ker ima dotični Vurberžan tudi v Mestnem vrhu posestva, zato je podaril tiste vinarje občini. Pri tej velikanski suši v blagajni je tudi to lep denar. Le da ne bode prišla tista dvajsetica v račune. Županu bi svetovali, da bi tudi on včasih kako dvajsetico v blagajni pustil, bi se jih sčasom nekaj nabralo za „občinski blagor“. S tem je menda povedano stanje naše „kasse“. Ali je postal župan za blagajnikom tako „gospodarski“, da ni hotel stotako menjiti za 20 v., ali pa sploh blagajna nima 20 v. „Inhalt“? Zadnje bo pravo! V splošnem pa upamo, da bode zdaj prvaškemu gospodarstvu na Mestnem vrhu konec in da bodejo volilci prihodnjic preskrbeli, da vodijo občino — pravi možje! Dovolj smo plačali za župane take vrste in za Vrabelje. Torej odprimo oči in zaprimo žepe! Kmetje.

Sv. Barbara v Haložah. Dragi čitatelji „Štajerca“! Mislite si skrb g. župnika Vogrina za denarje naših faranov. Ko je ob Velikonočnem času delil listke za spoved, je raz prižnice še poprej kričal, da ja mora vsaki prinesiti za božično pravico denarje; in poprej, ko je delil listke, je z sladkimi besedami priporočal „Ptujsko posojilno“, ter se izrazil: Jaz kot prvi Vaš župan, zdaj vam lepi nauk dam, značajni možje hočete biti, morate k minoriti iti; v Ptuj tam je „Posojilna“, za kmete farška odvrtja, so tam organizirani možje iz cele spodnje Štajerske, tam tudi naši so ključarji vzeli denarje in plačali v „Posojilno“ barbarsko ter tukaj rajši dolžni so. Orah tukaj je devet, vleče z ljudstva denarje spet! Mi ne flikamo si žepe, kakor nam zdaj ljudstvo reče, boljši žep je skoz brez dna, kaso vsaki far ima. Imenujem jaz se gospodin, pišem pa se knez Vogrin! Vsak se mora mi ukloniti, pri šolski seji moram biti, predlog moj naj obvelja, zato jaz priporočim ga. Šolski vodja Ogorlec pa nikdar ni bil brezverec, podobne plača tisti naj, ki naročil jih je zdaj. Ali naš krajni šolski svet obstoji iz samih značajnih in jeklenih odbornikov, kateri se ne upognejo pod jarem župnika Vogrina, ker poznajo njegov obraz, kadar se on na smeh drži, v njem še jeza sploh kipi, uničil bi rad napredno učiteljstvo. Pa tudi njegova špičkasta Lizika se je začela šopiriti kakor puran, kadar mu pokaže rudečo ruto; ob priložnosti, ko je ugovarjal c. ključar Voglar proti nekemu sklepu mu je že pokazala vrata; mi se le čudimo ubogemu Habičaku kot nekakšnjemu orožniku in dogoletnemu obč. predstojniku, da se mora tudi on ponižati pred to pivandranjo Liziko. Res lepa hvaležnost od strani Lizike in Vogrina napram c. ključarju Voglar! Sedaj ko že imata polno klet dobrega Haložana, se ne brigata več za svojega dobrotnika, kateri je jima dostikrat v nastopu župnije pomagal s svojim dobrim vinčekom, da nista žeje in slabosti opešala. Najbolj pa ga zanimajo časniki, kateri njegove slabosti razkrivajo, da niti ne preteče nedelja, da ne bi po naprednih časnikih razlival svoje, kakor on pravi „svete“ jeze; posebno po tebi, dragi „Štajerc“!

Vogrin se že zarotil je,
Da „Štajerca“ iz fare spraviti če!

Pa bolje kak ga on zatira,
Temrajši ljudstvo ga prebira...

Opazovalec.

Hoče. Menil si, predragi naš „Štajerc“, da smo v Hočah vsi prav sladko zadržali, ker ni duha ne sluha več o šmentanih Hočanih. Pogratul si jo! Res zadržali smo, nadeje se, da se je blagi mir vendar enkrat udomčil med nami. Pa prvak ostane prvak, in se nič ni nanj zanašati! Dobili smo od te zatuhne strani po milosti „Slov. gospodarja“ brevo v rebre, da smo se takoj zdramili. Veš, ljubi „Štajerc“, stvar je taka: Med letom pridejo parkrat nekateri gospodeki iz mesta nazaj v vas na počitek. No in če pridejo ti gospodeki — se vedno prične gonja nad vso nemčurstvo in nad „Štajercijance“. Ti gospodeki namreč svojim staršem dosti kronic izmolzejo, a drugače pri vsej svoji učenosti in modrosti še ne vedo, čemu ima ljubi krukhek škorjico. Pa veliko politiko delati, narodnega hujškača špilati, po znanih listih mazati in grčiti, da je joj in jej, tisto znajo, o tisto pa! Sedajni general te zagrižene armade, teh gospodičev znanih podrepnikov in prvaških utrinkov pa je mesto slovitega Krajnca njegov naslednik — kaplan Baznik. Drži se ga še teologije prah na škricih, a on že dela veliko farško in prvaško politiko. Komaj je eden odšel, že začenja drugi. No, pa tudi mi bomo začeli ter nadaljevali do — uspeha. Torej g. Baznik, tja v kaplanijsko zakotje in mir, drugače ga zagodimo mi, da bo nagli ples! Torej poslušaj dalje, predragi naš „Štajerc“! Dne 25. snuša smo si v Hoči ustanovili podružnico „Südmärke“. Bilo je iz Hoč in sosednih vasij 72 kmetov navzočih, možje, ki zahtevajo, da se njih otroci tudi nemškega jezika uče. Hočanski farizeji in prvaki pa le hočejo nemški ponk popolnoma zatirati, češ, ostani butelj na domači zemljici, potem nam bodeš ceno služil in mi te lahko prav izdatno molzemo. Krajnc, vi farizeji, to so vaše želje? No, mi pa si hočemo sami pomagati, in pomagali nam bodo tudi nemške družbe, in gradili si bomo v Hočah in sčasoma tudi na drugih krajih nemške šole. Vidiš, ljubi „Štajerc“, to so pa naše namere, naše želje in njih očitno izjavljanje je hoške farizeje in prvake tako razburilo, da besnijo in norijo kakor divjaki. Se nam smilite, res, pa kaj čemo, se boste sčasoma morali pomiriti, kajti če vam farizejska in prvaška kri še tako hudo zavre, v Hočah bomo pa vendar le, vkljub vsej vašej žalosti in vašemu ogorčenju si postavili nemško šolo. Da, to se bo zgodilo, in če se tudi postavite vsi na glavo, ne pomaga nič, nemško šolo bomo dobili. Bolje je torej, da se pomirite prej ko slej. — V zadnji številki „Slov. Gosp.“ si hoški farizeji hladijo svojo strahovito jezo nad omenjeno zborovanje, „nemškutarje“ in „Štajercijance“, posebno pa nad g. učitelja J. Moder. Ta jim je v tem hipu najhujši trn v oči, ker pač noče in noče trobiti v prvaški kozji rog, ker sprevidi, da imajo slovenski očetje popolnoma prav, ako želijo in zahtevajo, da se uče njih otroci tudi nemški, ker taci pametnih starišev želje podpira, sploh ker g. Moder pač ni farizej, kakoršnih naši prvaki kaj visoko čislajo. Boljše je, da se na značiljivosti tega napada ne oziramo, kajti so prebedasti in presurovi, a zboleli so nas vendar, ker našega g. nadučitelja preveč ljubimo in častimo. Zasluge g. Moder-a za našo šolo, občino

in faro so tako mnogobrojne in take visoke in neizbrisljive, da jih nikdar ne moremo dosti obsteovati. To vedo dobro tudi naši prvaki, a v svojem fanatizmu pozabili so vse, vse dobrote, tudi ove, ki so jih sami po g. Moder-u svoje dni bili sprejeli — pozabili so vse, ter krvoločno zakričali: „On ni z nami, križajmo ga!“ Le žugajte, z žveplom in pekrom, nas ni strah. A očitno vam, malodušni hujškači, priključimo: Vsi hoški prvaki in črnuhi si ne boste v celem stoletju toliko zaslug za javnost nabrali, kolikor mi njih zahvaljujemo g. Moder-u samemu v enem letu. Očitajte si to in sram vas bodi! Obtožujete se v britkih besedah, da smo vas včasih po naše skrtali — je bilo po poštenih zaslugah — ter nam (!!) očitali, da sejemo mi prepri. O vi hinavci vi, kdo je vsikdar prvič začel — kdo je sedaj po 8 mesečne tihoti sprožil zastrupljeno puščico nemira, razpora in surovosti? kdo? — Mi se ne brigamo za vaše črne in prvaške shode, za vaša društva in njih zborovanja; ali smo kdaj črez vse to le besedico zinili? Čemu se pa Vi brigate za naše shode, za naša zborovanja, za naša društva? Kaj vas srbi naše mnenje, n a s e podjetje? No — kaj? Nič — popolnoma nič! Za danes dovolj. Odgovor na Vaše jeremijade črez šolo itd. prihodnjic! Pri tisti priliki bomo tudi omenili natanko vse zasluge Krajnca, Baznika itd., posebne pa velezasluge za šolo, občino in občinstvo zastran g. nadočeta hoškega g. Karol Novak-a in drugih. Ganeboš.

Dobje pri Planini. Neko neumno dopisunče blati v „Slov. gospodarju“ tukajšnjega zelo priljubljenega nadučitelja g. Pulko in trgovca Detoma. Oj ti neumno in na pameti bolano dopisunče, uči se preje računati in stavke za časnike skladati, da ne boš take neumnosti brbral, da se ti mora vsak otrok smejati; potem šele piši kaj v časnike. Dopisunčeta pa itak poznamo, ima že tako ime, da mora vsaki le malo omikani človek spoznati, da je največji neumnež; kličejo ga „Posilem kramer“. Ako bi ta posilem-kramer ne bil neumen, ne silil bi se v posle, katere ne razumi, ne naphoval bi se ako, kakor tista žaba, katera je hotela biti volu enaka. Pa če bi se posilemkramer še enkrat bolj naphoval, prej bode poknil, kakor da bi bil modremu in uglednemu možu enak; pač pa zna postati enak svojemu očetu in bivšemu lesnemu barantavcu, kateri je tako dolgo barantal, da je končno v velikih dolgih moral barantijo zapustiti in dolgove s prisego poplačati. Ja pa še nekaj dragi bralci! Posilemkramer res ni zmožen kramerije, ne pisarije in ne značajnosti, to dokazujejo njegovi dopisi v „Slov. gospodarju“; pač pa je veliki zemljiški posestnik, on plača celih 70 vinarjev zemljiškega davka na leto, zato ga je postavil fajmošter za vice-blagajnika pri svoji posojilnici, katera je članica polomu namenjena „Združne zveze“ v Ljubljani; kadar pride do splošnega poloma, kateri ni več daleč, bode vice-blagajnik stegnil roko, odprl denarnico in poravnal vse dolgove, da ne bo treba Vurkelcu pobegniti v Ameriko, kakor je pobegnil monsignore Weiss, župnik Šorn, pater Amzel in t. d. Ja dragi bralci, tukajšni posilemkramer je tudi doktor, on popravlja in prodaja tudi zdravila, zato ga imajo že sodnijske oblasti v rokah, da bode šel delat še zadnjo skušnjo. Kadar pride nazaj, bomo že še kaj povedali. Občani.

Sv. Lenart pri Veliki nedelji. Grozen jok in škripanje z zobmi se sliši po naši župnji Sv. Lenart pri Veliki nedelji, ter se proklinja tako, da si ne upam tega na tem mestu poročati. Da bode te znali, dragi bralci „Štajerca“, zakaj se proklinja, vam dam v pojasnilo, kako se je godilo dne 6. t. m. z nami revnimi posestniki pri Sv. Lenartu. Prišla sta k nam gg. c. k. orožnika z dvema možakoma in z enim treznim, bogaboječim, milosrčnim in pobožnim županom, kateri je daleč na okrog poznan po svojih dobrih delih; posebno se odlikuje pri vinu, če je ravno kisló, pri klerikalizmu in pa s tem, da napada s svojim jezikom poštene „Štajercijance“ (Kaj ne, velerodni g. Munda?). — Ti gospodje niso prišli k nam na aprilni izlet, ampak pobirali so denarje za farške štale, ki so se pred par leti postavile na stroške farmanov v tako velikem obsegu, kakor je kaki „Einkehrghasthof“ in v katerih stojita po dva govedinjska repa in par svinjskih ščetin. Kdor ni plačal na omenjeni dan,

K sliki.

Naša slika prinaša na eni strani novega deželnoobrambenega kavaljerijskega inspektorja, feldmarsala pl. Kirchbach, ki je bil doslej komandant kavaljerijske divizije v Temešvarju. Imenovani je postal l. 1875 dragonski lajtnant in se ga smatra za izbornega poveljnika. Druga slika predstavlja novega komandanta mornarske akademije, kapitana Evgena viteza pl. Chmelarza. V avstrijski vojni mornarici služi že od l. 1876. Bil je komandant pancerskih parnikov „Planet“, „Cesarica Lizabeta“ in „Monarh“, ter linjskega parnika „Cesar Karol VI“.



General Freih. v. Kirchbach



Cap. E. Ritter v. Chmelarz.
der neue Kommandant d. Marin. Akad.